

**UCHWAŁA NR L/319/18
RADY MIASTA PORĘBA**

z dnia 25 stycznia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz.1875 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz.783 z późn. zm.)

Rada Miasta Poręba

u c h w a ł a:

- § 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Poręba.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Poręba

Urszula Milka

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r.

Spis treści

- I. Postanowienia ogólne
- II. Cele Programu
- III. Diagnoza, wnioski
- IV. Zadania własne gminy związane z przeciwdziałaniem narkomanii:

1.Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

2.Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4.Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

5.Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- V. Monitoring i ewaluacja
- VI. Realizatorzy programu
- VII. Odbiorcy programu
- VIII. Źródło finansowania programu

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Narkomania – oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków. Są to substancje naturalne lub syntetyczne, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego oddziałują na układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju.

Narkomania od lat stanowi problem o zasięgu globalnym. Ogranicza rozwój gospodarczy krajów biednych, angażuje nieproporcjonalnie duże nakłady finansowe związane z przeciwdziałaniem narkomanii w krajach najbogatszych. Ma wielowymiarowe przyczyny, a szkody z tym związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych t. j. HIV, zakażenia wirusem żółtaczką typu B i C, infekcji przenoszonych drogą płciową, gruźlicy.

Wiąże się ona bezpośrednio z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytucja, przemoc, przestępczość, bezdomność oraz inne uzależnienia (hazard, alkoholizm).

Narkomania jest obecnie jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w Polsce. Nastąpił wzrost podaży i popytu na narkotyki. Główną rolę odegrały czynniki związane z wielką zmianą społeczną, na którą polityka wobec narkomanii miała wielki wpływ. Podaż rosła wraz z rozwojem międzynarodowej wymiany handlowej, rosnącym ruchem turystycznym, otwarciem granic, postępującą wymienialnością złotego i rozwojem przestępczości zorganizowanej. Na popyt wpływ miała również intensywna transmisja wzorów kulturowych, zwłaszcza wśród ludzi młodych.

Narkomania powstaje na skutek zanikania tradycyjnych więzi społecznych, rodzinnych oraz osłabienia funkcji wychowawczej rodziny i szkoły. Pieniądze z narkobiznesu odgrywają coraz poważniejszą rolę w międzynarodowym obrocie finansowym. Dla odwrócenia obecnego trendu potrzebna jest mobilizacja całego społeczeństwa, oparta na pełnym konsensusie co do celu, jaki chcemy osiągnąć.

Konieczne są zatem planowe działania na rzecz przeciwdziałania zjawisku narkomanii, czemu ma służyć opracowany dla Gminy Poręba Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej „Programem”.

Przedmiotowy Gminny Program uwzględnia cele operacyjne dot. przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

- *ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. 2017r., poz. 783 z późn. zm.),*
- *ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2016r., poz. 487 z późn. zm.),*
- *ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (t. j. Dz. U. 2017r., poz. 2237 z późn. zm.),*
- *Narodowy Program Zdrowia przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. 2016r., poz. 1492), w skład którego wchodzi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.*

Założeniem strategicznym Programu jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz wspomaganie działalności instytucji, organizacji i osób fizycznych realizujących zadania przeciwdziałania narkomanii.

Program jest kontynuacją prac podjętych w 2017r.

Podkreślić należy natomiast, że rozwiązanie problemu uzależnień to zadanie wymagające wieloletniej perspektywy i powtarzalności podejmowanych działań.

Z tego punktu widzenia ważne jest przyjęcie Programu w całości, kontynuowanie zawartych w nim przedsięwzięć po 2018r. i uwzględnienie, iż efekty tego Programu pojawiać się będą stopniowo w dłuższej perspektywie czasu.

II. CELE PROGRAMU

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Poręba, a w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

1. Podniesienie w społeczeństwie , a w szczególności wśród młodzieży poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.
2. Wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowania ryzykowne (sięgają po środki uzależniające, stosują agresję i przemoc).
3. Udział w ogólnopolskich kampaniach promujących zdrowy styl życia, trzeźwość, narkotyki, w tym m.in.: „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”.

III. DIAGNOZA, WNIOSKI

Dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Zawierciu

Dozorem kuratora dla dorosłych objęte są 3 osoby w związku ze skazaniem na podstawie art. 55 i art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Wobec 1 osoby orzeczono zakaz używania substancji odurzających.

Dane Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu

W 2016 roku odnotowano n/w ilość przestępstw narkotykowych w porównaniu do lat poprzednich:

	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.
Przestępstwa narkotykowe	3	5	3	4
w tym podejrzani nieletni	2	0	0	0

Z przeprowadzonej analizy przez KP Policji wynika, że w Porębie problem mieszkańców z uzależnieniami od środków odurzających i alkoholu ma charakter marginalny. Jednak nie można wykluczyć, że problem w przyszłości może narastać.

Informacja Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Porębie

Na podstawie przeprowadzonych analiz dokumentacji medycznej oraz przeprowadzonych rozmów przeprowadzonych z lekarzami pracującymi w SP ZOZ uzyskano dane za 2017r., z których wynika, że problem z narkomanią dotyczy 4 osób.

Dla porównania w 2014r. problem dotyczył 3 osób, w 2015- 4 osób, w 2016r.-5 osób.

Informacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Porębie

W grupie przesłanek udzielania pomocy społecznej znajduje się narkomania, jednakże pomimo, iż ustawa o pomocy społecznej wymienia to uzależnienie jako okoliczność wywołującą trudne sytuacje życiowe, to nie przewiduje bezpośrednich form wsparcia związanych z ich zwalczaniem. Szczegółowa regulacja tej problematyki zawarta jest w odrębnych przepisach. Ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej wsparcie dla tych osób i rodzin polega na wszelkiego rodzaju poradnictwie, a w razie potrzeby pomocy materialnej.

Na terenie Gminy Poręba występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu, przemocą w rodzinie, natomiast znikomo występuje problem narkomanii.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Porębie w 2017r. zarejestrowane są dwie osoby dotknięte problemem narkomanii jako zdiagnozowanej jednostki chorobowej (dla porównania: w 2013r. 1 osoba, w 2014r. 2 osoby, w 2015r. 3 osoby, w 2016r. 3 osoby).

Wnioski z przeprowadzonych w szkołach na terenie Poręby badań ankietowych dot. zjawiska narkomanii.

Badania mają na celu pomiar natężenia zjawiska używania przez mieszkańców miasta Poręba substancji psychoaktywnych, jak również identyfikację i pomiar czynników wpływających na rozmiary zjawiska.

Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika w Porębie –

Organizacja badań:

Badaniami objęto 91 osób. Grupę badawczą stanowili uczniowie Zespołu Szkół w Porębie oraz rodzice uczniów.

Respondenci	Liczba badanych osób
Uczniowie	49
Rodzice	42
Ogółem:	91

Respondenci wypełnili ankietę przy zachowaniu pełnej anonimowości i przy zapewnieniu, że uzyskane wyniki posłużą tylko i wyłącznie do celów badawczych.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów

W listopadzie 2017 roku zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród uczniów Zespołu Szkół w Porębie, które miały na celu zdiagnozowanie zjawiska narkomanii wśród młodzieży, jego skali i nasilenia. Badaniami objęto **49 uczniów**.

Poniższe wyniki ukazują skalę problemu narkomanii.

1. Czy kiedykolwiek próbowałeś/aś narkotyków?
 tak (jeśli TAK – przejdź do pytania nr 2) **28,57%**
 nie (jeśli NIE – przejdź do pytania nr 6) **71,43%**
2. Ile miałeś/aś lat, kiedy po raz pierwszy spróbowałeś/aś narkotyków?
 poniżej 12 lat **0%**
 12 – 13 lat **2,04%**
 14 – 15 lat **6,12%**
 16 – 17 lat **18,37%**
 powyżej 17 lat **2,04%**
3. W jakich okolicznościach sięgnąłeś/ęłaś pierwszy raz po narkotyki?
 ze znajomymi na podwórku **16,33%**
 wycieczka szkolna **0%**

- | | | |
|-------------------------------------|---------------------------------|--------------|
| <input type="checkbox"/> | impreza, zabawa towarzyska | 8,16% |
| <input type="checkbox"/> | pod nieobecność rodziców w domu | 0% |
| <input type="checkbox"/> | dyskoteka | 0% |
| <input type="checkbox"/> | inne, podaj jakie | 0% |
| <input checked="" type="checkbox"/> | brak odpowiedzi | 2,04% |
4. Jak często bierzesz narkotyki/środki odurzające?
- | | | |
|--------------------------|-----------------------------|--------|
| <input type="checkbox"/> | tylko raz w życiu brałem/am | 12,24% |
| <input type="checkbox"/> | rzadziej niż raz w miesiącu | 12,24% |
| <input type="checkbox"/> | kilka razy w miesiącu | 4,08% |
| <input type="checkbox"/> | raz na tydzień | 0% |
| <input type="checkbox"/> | kilka razy w tygodniu | 0% |
| <input type="checkbox"/> | codziennie | 0% |
5. Jakich narkotyków próbowałeś/aś?
- | | | |
|--------------------------|------------|--------|
| <input type="checkbox"/> | dopalacze | 0% |
| <input type="checkbox"/> | marihuana | 24,49% |
| <input type="checkbox"/> | haszysz | 2,04% |
| <input type="checkbox"/> | amfetamina | 2,04% |
| <input type="checkbox"/> | ekstazy | 0% |
| <input type="checkbox"/> | LSD | 0% |
| <input type="checkbox"/> | kokaina | 0% |
| <input type="checkbox"/> | heroina | 0% |
| <input type="checkbox"/> | inne | 0% |
6. Dlaczego sięgnąłeś/aś po narkotyki?
- | | | |
|--------------------------|----------------------------------------|--------|
| <input type="checkbox"/> | chciałem/am mieć lepsze wyniki w nauce | 2,04% |
| <input type="checkbox"/> | z powodu kłopotów w szkole | 0% |
| <input type="checkbox"/> | z powodu kłopotów w domu | 0% |
| <input type="checkbox"/> | znajomi używali i mnie namówili | 2,04% |
| <input type="checkbox"/> | chciałem/am się dobrze bawić | 4,08% |
| <input type="checkbox"/> | z ciekawości | 22,45% |
| <input type="checkbox"/> | inne (podaj jakie) | 0% |
7. Gdzie Twoim zdaniem istnieje największe prawdopodobieństwo zetknięcia się z narkotykami?
- | | | |
|--------------------------|-------------------------------------------------|--------|
| <input type="checkbox"/> | w szkole | 16,33% |
| <input type="checkbox"/> | na spotkaniach towarzyskich w prywatnych domach | 32,65% |
| <input type="checkbox"/> | w pubach i klubach młodzieżowych | 38,78% |
| <input type="checkbox"/> | na dyskotekach | 36,73% |
| <input type="checkbox"/> | na koncertach | 26,53% |
| <input type="checkbox"/> | w określonych miejscach na terenie miasta | 20,41% |
| <input type="checkbox"/> | inne (podaj jakie) | 0% |
8. Czy Twoi najbliżsi koledzy i koleżanki zażywają narkotyki?
- | | | |
|--------------------------|----------|--------|
| <input type="checkbox"/> | tak | 24,49% |
| <input type="checkbox"/> | nie | 18,37% |
| <input type="checkbox"/> | nie wiem | 57,14% |
9. Dlaczego Twoim zdaniem młodzież używa narkotyków?
- | | | |
|--------------------------|-------------------|--------|
| <input type="checkbox"/> | ciekawość | 61,22% |
| <input type="checkbox"/> | moda | 18,37% |
| <input type="checkbox"/> | problemy rodzinne | 18,37% |
| <input type="checkbox"/> | kłopoty w szkole | 16,33% |
| <input type="checkbox"/> | nuda | 22,45% |
| <input type="checkbox"/> | chęć imponowania | 36,73% |

- inne (podaj jakie) **10,20%**
- sprawia im to szczęście
 - nie mają co robić z życiem
 - to zależy od indywidualnych przypadków
 - bo to lubi
 - wszystkie powyżej
10. Czy znasz miejsca gdzie mógłbyś/mogłabyś kupić narkotyki?
- tak **22,45%**
- nie **77,55%**
11. W jaki sposób spędzasz swój wolny czas?
- uprawiam sport **30,61%**
- korzystam z Internetu **51,02%**
- słucham muzyki **46,94%**
- spotykam się z kolegami i koleżankami **44,90%**
- z dziewczyną/chłopakiem **34,69%**
- oglądam telewizję **22,45%**
- przebywam na podwórku **20,41%**
- w inny sposób (jaki?) **6,12%**
- gram w
 - śpię
 - tańczę, śpiewam, czytam książki
12. Jakie jest Twoje zdanie na temat zażywania narkotyków?
- jak ktoś chce brać, to jego sprawa **57,14%**
- nie należy ich nawet próbować **14,29%**
- trzeba uważać, bo narkotyki uzależniają **22,45%**
- warto spróbować **4,08%**
- wszystko jest dla ludzi **16,33%**
13. Czy Twoim zdaniem zażywanie narkotyków jest niebezpieczne dla zdrowia?
- tak **73,47%**
- nie **10,20%**
- nie wiem **14,29%**
- brak odpowiedzi **2,04%**
14. Jak oceniasz swoją wiedzę na temat szkodliwości zażywania środków odurzających?
- mam dużą wiedzę na ten temat **20,41%**
- dostatecznie orientuje się w temacie **59,18%**
- posiadam małą wiedzę na ten temat **18,37%**
- brak odpowiedzi **2,04%**
15. Czy wiesz gdzie może szukać pomocy osoba mająca problem z narkotykami?
- Tak **32,65%**
- wymień proszę te placówki, instytucje, osoby:*
- rodzina
 - rodzice
 - pedagog
 - szkoła
 - dom
 - policja
 - poradnia
 - centrum leczenia uzależnień
 - specjalne ośrodki
 - szpital
 - poradnia uzależnień

- klinika uzależnień
- brak odpowiedzi (10,20%)

<input type="checkbox"/> Nie	65,31%
<input type="checkbox"/> brak odpowiedzi	2,04%

Wnioski

W listopadzie 2017 roku na terenie Zespołu Szkół w Porębie przeprowadzono badania ankietowe, mające na celu zdiagnozowanie zjawiska narkomanii wśród młodzieży, jego skali i nasilenia. Z przeprowadzonych badań wynika, że istnieje dość duże zagrożenie narkotykami w środowisku szkolnym, ponieważ 28,57% respondentów próbowało narkotyków. Pocieszający jest fakt, że dla 12,24% uczniów była to tylko jednorazowa przygoda, a jedynie 4% ankietowanych zażywa narkotyki kilka razy w miesiącu. Pozostała grupa badanych (12,24%) zażywa narkotyki rzadziej niż raz w miesiącu. Pierwsze próby z narkotykami stwierdzono w wieku 12 - 13 lat (2,04%), ale młodzież najczęściej eksperymentuje z narkotykami w przedziale wiekowym 16 – 17 lat (18,37%) oraz 14 – 15 lat (6,12%). Dlatego należy zintensyfikować działania profilaktyczne przede wszystkim w trzecich klasach gimnazjum oraz pierwszych klasach szkoły ponadgimnazjalnej. Z danych wynika, że pierwszy kontakt uczniów z narkotykami najczęściej miał miejsce wraz ze znajomymi na podwórku (16,33%), lub podczas imprez towarzyskich (8,16%). Głównym powodem sięgania po narkotyki przez młodzież jest ciekawość (22,45%) oraz chęć dobrej zabawy (4,08%). Jeden ankietowany sięgnął po narkotyki za namową znajomych, a 2,04% badanych chciało mieć lepsze wyniki w nauce. Wśród uczniów najpopularniejszym środkiem odurzającym jest marihuana, do jej zażywania przyznało się 24,49% badanych. Pojedyncze osoby miały kontakt z amfetaminą (2,04%) oraz haszyszem (2,04%).

Odpowiadając na pytanie o miejsca, w których istnieje największe prawdopodobieństwo zetknięcia się z narkotykami, badani uczniowie podawali następujące dane:

– w pubach i klubach młodzieżowych	38,78%
– na dyskotekach	36,73%
– na spotkaniach towarzyskich w prywatnych domach	32,65%
– na koncertach	26,53%
– w określonych miejscach na terenie miasta	20,41%
– w szkole	16,33%

Jak wynika z danych, miejscami w których młodzież może zetknąć się z narkotykami są puby, kluby młodzieżowe (38,78%) oraz dyskoteki (36,73%). Dużym zagrożeniem są również spotkania towarzyskie w prywatnych domach (32,65%), koncerty (26,53%) oraz określone miejsca na terenie miasta (20,41%). W opinii badanych narkotyki

najbardziej spotykane są w szkole (16,33%). Niepokojący jest fakt, że 22,45% uczniów wie, gdzie można zaopatrzyć się w narkotyki.

Wśród uczniów zapytanych o stosunek do narkotyków zaledwie 14,29% uważa, że nie należy ich nawet próbować, natomiast pozostali respondenci nie są już tak stanowczy – 57,14% wskazało, że jeżeli ktoś chce brać to jego sprawa, 16,33% twierdzi, że wszystko jest dla ludzi, natomiast 22,45% twierdzi, że trzeba uważać, bo narkotyki uzależniają. Zdecydowana większość respondentów uważa, że zażywanie narkotyków jest niebezpieczne dla zdrowia (73,47%). Jednak wiedza badanych uczniów na temat szkodliwości zażywania środków odurzających nie jest wystarczająca. Tylko 20,41% ankietowanych twierdzi, że posiada dużą wiedzę na ten temat, natomiast 59,18% dostatecznie orientuje się w temacie. Uwagę zwraca również duży odsetek badanych (65,31%), którzy twierdzą, że nie wiedzą gdzie mogą szukać pomocy osoby mające problem z narkotykami. W związku z powyższym, należy prowadzić działania edukacyjne wśród uczniów, w celu poszerzenia wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania narkotyków oraz na bieżąco informować młodzież o instytucjach i organizacjach niosących pomoc w określonych sytuacjach.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród rodziców

W listopadzie 2017 roku zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród rodziców uczniów Zespołu Szkół w Porębie, które miały na celu zdiagnozowanie skali problemów związanych z narkomanią w mieście Poręba. Badaniami objęto 42 rodziców, którzy odwiedzili w tym czasie szkołę w celu uzyskania informacji na temat wyników w nauce i zachowania swego dziecka. Rodzice wypełnili ankietę przy zachowaniu pełnej anonimowości i przy zapewnieniu, że uzyskane wyniki posłużą tylko i wyłącznie do celów badawczych.

Poniższe wyniki ukazują skalę problemu narkomanii w mieście.

1. Co Pan/Pani sądzi o narkotykach?

<input type="checkbox"/> To największy problem XXI wieku	69,05%
<input type="checkbox"/> W najbliższym otoczeniu nie widzę tego problemu	21,43%
<input type="checkbox"/> Jest to taki sam problem jak 20 – 30 lat temu	0%
<input type="checkbox"/> Inne (jakie?)	4,76%
2. Czy spotkał/a Pan/Pani na terenie Poręby narkomanów, tzn. ludzi, którzy są uzależnieni od narkotyków lub używają ich regularnie w sposób rodzący poważne problemy?

<input type="checkbox"/> Tak	21,43%
<input type="checkbox"/> Nie	78,57%
3. Czy zna Pan/Pani osobiście narkomanów, tzn. ludzi, którzy są uzależnieni od narkotyków lub używają ich regularnie w sposób rodzący poważne problemy?

<input type="checkbox"/> Tak	11,90%
<input type="checkbox"/> Nie	85,71%

4. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy proponowano Panu/Pani jakąkolwiek substancję psychoaktywną, niezależnie od tego, czy skorzystał/a Pan/Pani z tej propozycji, czy nie?
- Tak **0%**
 - Nie **100%**
5. Kto Pana/Pani zdaniem powinien zajmować się zapobieganiem problemowi narkomanii wśród młodzieży?
- Rodzice **76,19%**
 - Oświata – szkoła **66,67%**
 - Policja **47,62%**
 - Służba zdrowia **21,43%**
 - Organizacje pozarządowe **23,81%**
 - Inne (jakie?) **2,38%**
 - wszystkie instytucje
6. Gdzie Pana/Pani zdaniem istnieje największe prawdopodobieństwo zetknięcia się z narkotykami?
- w szkole **23,81%**
 - na spotkaniach towarzyskich w prywatnych domach **50%**
 - w klubach i dyskotekach **92,86%**
 - na koncertach **33,33%**
 - w kawiarniach **9,52%**
 - w określonych miejscach na terenie miasta (wsi) **11,90%**
 - Inne (jakie?) **2,38%**
 - nie wiem
7. Czy w Pana/Pani domu poruszany jest temat narkomanii?
- Tak **90,48 %**
 - Nie **7,14%**
 - brak odpowiedzi** **2,38%**
8. Jak ocenia Pan/Pani swoją wiedzę na temat szkodliwości zażywania środków odurzających?
- mam dużą wiedzę na ten temat **21,43%**
 - dostatecznie orientuje się w temacie **73,81%**
 - posiadam małą wiedzę na ten temat **4,76%**

Metryczka

1. Płeć:
- Kobieta **73,81%**
 - Mężczyzna **23,81%**
 - brak odpowiedzi** **2,38%**
2. Wiek:
- 35 lat i poniżej **0%**
 - 36 – 40 lat **47,62%**
 - 41 – 45 lat **30,95%**
 - 46 – 50 lat **9,52%**
 - 51 – 55 lat **7,14%**
 - 56 lat i więcej **4,76%**
3. Wykształcenie:
- Podstawowe **0%**
 - Zawodowe **19,05%**
 - Średnie **50%**
 - Wyższe **28,57%**

❑ brak odpowiedzi 2,38%

Wnioski

Z przeprowadzonych badań wynika, że ponad połowa badanych rodziców (69,05%) uważa, że zjawisko narkomanii jest największym problemem XXI wieku, natomiast 21,43% respondentów w najbliższym otoczeniu nie widzi tego problemu. W środowisku lokalnym istnieje jednak pewne zagrożenie narkomanią, świadczy o tym fakt, że 21,43% ankietowanych spotyka na terenie Poręby ludzi uzależnionych od narkotyków. Ponadto część respondentów (11,90%) osobiście zna narkomanów. Wszyscy rodzice (100%) twierdzą, że w ostatnich 12 miesiącach nie proponowano im substancji psychoaktywnych. Odpowiadając na pytanie o miejsca, w których istnieją największe prawdopodobieństwo zetknięcia się z narkotykami, badani rodzice podawali następujące dane:

- | | |
|---------------------------------------------------|--------|
| – w klubach i dyskotekach | 92,86% |
| – na spotkaniach towarzyskich w prywatnych domach | 50% |
| – na koncertach | 33,33% |
| – w szkole | 23,81% |
| – w określonych miejscach na terenie miasta (wsi) | 11,90% |
| – w kawiarniach | 9,52% |

Jak wynika z danych, miejscami w których można się zetknąć się z narkotykami są kluby i dyskoteki (92,86%). Dużym zagrożeniem w opinii rodziców są również spotkania towarzyskie w prywatnych domach, koncerty oraz szkoła. Z badań wynika, że zdecydowana większość respondentów (90,48%) porusza w domu temat narkomanii. Jednak wiedza badanych rodziców na temat szkodliwości zażywania środków odurzających nie jest wystarczająca. Jedynie 21,43% ankietowanych twierdzi, że posiada dużą wiedzę na ten temat. W związku z powyższym, należy zaplanować i przeprowadzić działania edukacyjne wśród rodziców w kolejnym roku, w celu poszerzenia wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania narkotyków. Ponadto należy informować rodziców o instytucjach i organizacjach niosących pomoc w określonych sytuacjach.

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Wojska Polskiego w Porębie (do 31 sierpnia 2017r. Miejski Zespół Szkół w Porębie)

W grudniu przeprowadzono badania ankietowe wśród uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Wojska Polskiego w Porębie. W badaniu wzięli uczniowie klasy V, VI, VII oraz dwóch klas gimnazjum: II oraz III. Łącznie w badaniu wzięło udział 85 uczniów.

Na użytek badania skonstruowano kwestionariusz ankiety zawierający 19 pytań dotyczących środków psychoaktywnych, ich stosowania, powodów sięgania po nie jak i szkodliwości wynikających z ich stosowania, w większości były to pytania zamknięte.

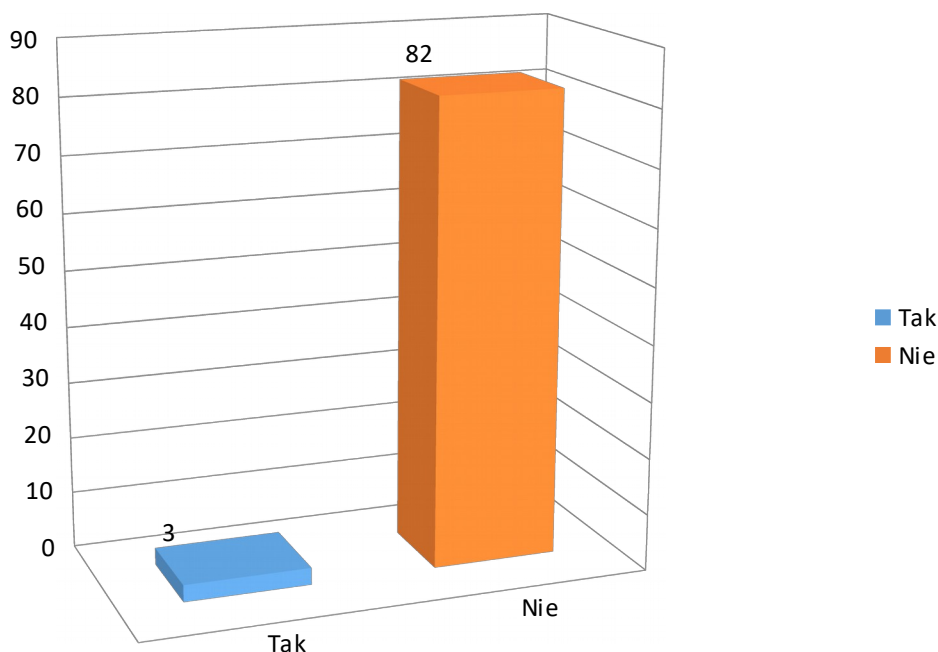
Analiza materiału badawczego

Badania wśród uczniów

Badani uczniowie odpowiedzieli na pytanie dotyczące używania środków odurzających. Zdecydowana większość badanych wypowiedziała się negatywnie.

82 spośród 85 nigdy nie miało do czynienia z narkotykami, 3 osobom zdarzyło się „spróbować” tego środka.

Wykres.1 Czy zdarzyło ci się kiedykolwiek zażywać środki odurzające?

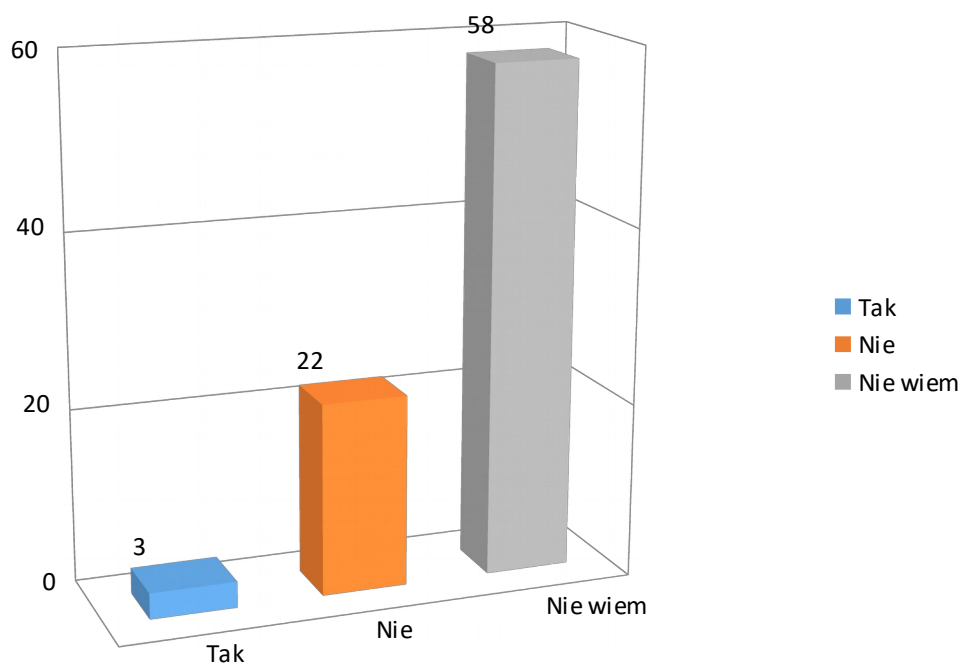


Opracowanie. Źródło własne

Osoby, które potwierdziły, że zdarzyło im się zażywać środki odurzające wyjaśniły, że była to marihuana, powodem sięgnięcia po narkotyk była ciekawość a sytuacja miała charakter jednorazowy, incydentalny.

W kolejnym punkcie ankiety uczniowie zostali poproszeni o wypowiedzenie się na temat dostępności do narkotyków na terenie szkoły.

Wykres 2: Czy w Twojej szkole jest łatwy dostęp do narkotyków?



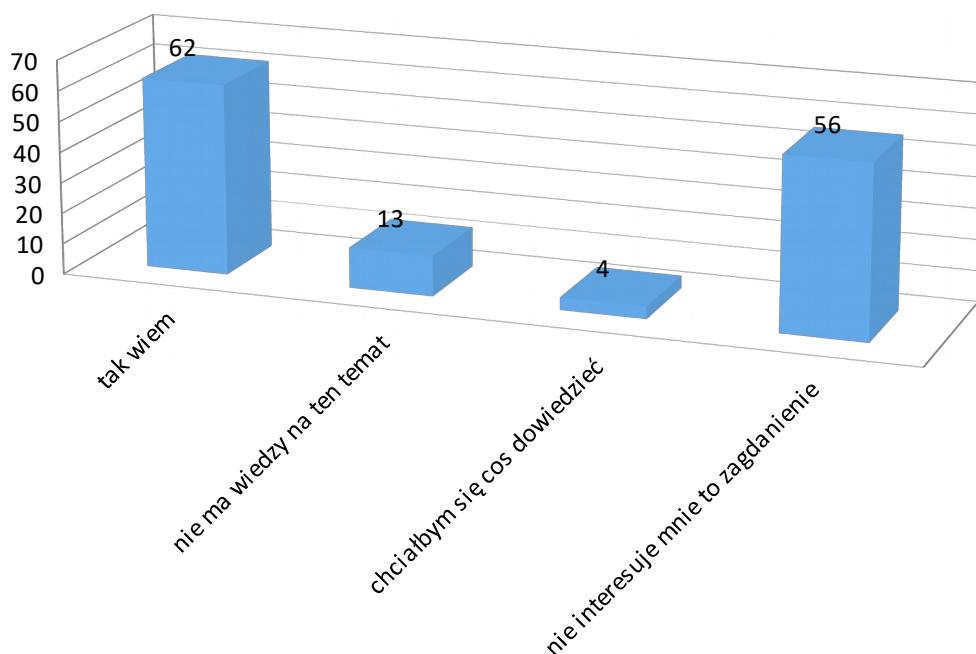
Opracowanie: Źródło własne

W opinii respondentów szkoła wydaje się być miejscem bezpiecznym. Jedynie 3 osoby wypowiedziały się, że w szkole jest łatwy dostęp do narkotyków. Przeciwnego zdania są 22 osoby, 58 badanych nie ma wiedzy na ten temat. 20 spośród badanych było świadkami stosowania środków odurzających przez innych – znajomych. 65 uczniów nigdy nie miało do czynienia z taką sytuacją.

Pozytywny jest fakt, że uczniowie mają wiedzę na temat szkodliwości wynikających z długotrwałego zażywania narkotyków.

Tylko 13 na 85 uczniów, nie ma wiedzy na ten temat, 4 chciałaby się coś dowiedzieć na ten temat, natomiast 5 nie interesuje to zagadnienie.

Wykres 3: Czy wiesz, jakie są długotrwałe konsekwencje zażywania narkotyków?



Opracowanie: Źródło własne

W przypadku problemów dotyczących uzależnień od narkotyków uczniowie na pierwszym miejscu zwróciliby się do członka rodziny, w dalszej kolejności do przyjaciela, do wychowawcy, czy pedagoga szkolnego.

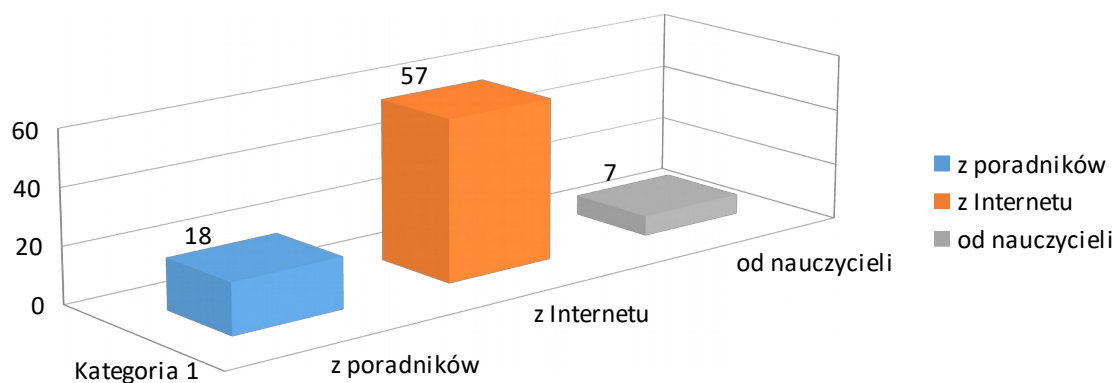
Badania wśród rodziców

W dniu 6 listopada 2016 r. przeprowadzone były badania ankietowe wśród rodziców uczniów szkoły podstawowej. W ankiecie wzięło udział 81 rodziców. Celem badania było zdiagnozowanie wiedzy rodziców na temat środków psychoaktywnych.

Jako znane substancje psychoaktywne rodzice podali:

alkohol, nikotyna, dopalacze, papierosy, LSD, kodeina, marihuana, grzyby halucynogenne, amfetamina, środki psychotropowe. Rodzice dość dobrze oceniają swój poziom wiedzy na temat środków psychoaktywnych. W dalszej kolejności rodzice wypowiedzieli się na temat źródeł wiedzy o substancjach psychoaktywnych.

Wykres 4: Skąd najczęściej czerpie Pan(i) wiedzę o substancjach psychoaktywnych?



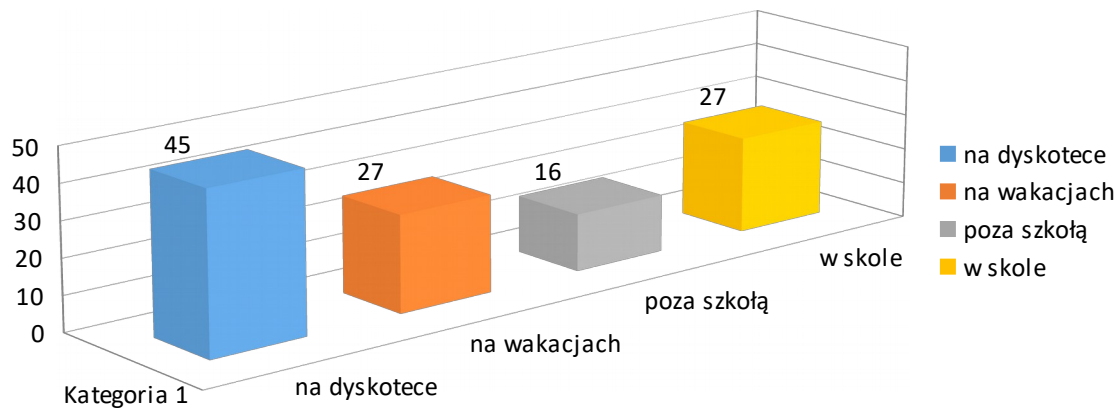
Opracowanie: Źródło własne

Rodzice mają trudność w precyzyjnym określeniu skali zagrożenia/występowania zjawiska zażywania substancji psychoaktywnych w otoczeniu ich dzieci.

Kolejne pytanie dotyczyło miejsc, gdzie dzieci mogą najłatwiej zetknąć się z substancjami psychoaktywnymi.

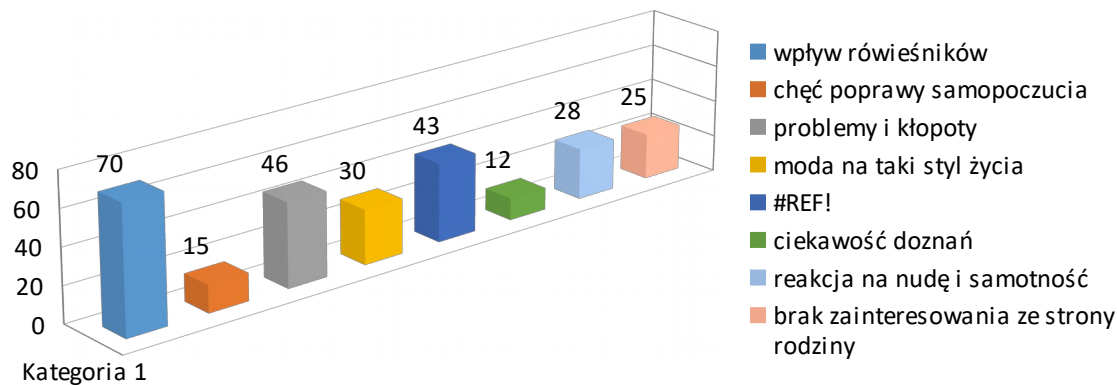
Pytanie miało charakter rankingowy, rodzice mieli możliwość wybrania kilku odpowiedzi.

Wykres 5: Miejsca, gdzie dzieci mogą zetknąć się z narkotykami.



Opracowanie: Źródło własne

Wykres 6: Wśród przyczyn sięgania przez dzieci po substancje psychoaktywne rodzice wymienili:



Opracowanie: Źródło własne

Wnioski z przeprowadzonych badań:

1. Szkoła jest miejscem bezpiecznym, jeśli chodzi o dostęp do narkotyków.
2. Zdecydowana większość badanych uczniów nigdy nie miała kontaktu z narkotykami.
3. Duża część badanych (ponad połowa) zna negatywne konsekwencje zażywania narkotyków.
4. Badani uczniowie wiedzą, gdzie należy szukać pomocy w przypadku wystąpienia zagrożenia uzależnieniem.
5. Działania profilaktyczne są pomocne w odłożeniu decyzji, dotyczącej sięgania po narkotyki.

6. Rodzice potrafią rozpoznać dziecko pod wpływem środków psychoaktywnych.
7. Rodzice wiedzą od kogo mogą uzyskać pomoc.
8. Nie postrzegają szkoły, jako miejsca, gdzie narkotyki są dostępne.
9. Zdaniem rodziców prowadzone zajęcia profilaktyczne uświadamiają ich dzieci o zachowaniach ryzykownych.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Pawła II w Porębie

Według wyjaśnień pedagoga szkolnego w szkole na bieżąco prowadzone są pogadanki i zajęcia związane z profilaktyką alkoholową i nikotynową. Z uwagi na fakt, iż problem alkoholizmu i narkomanii nie występuje na terenie placówki, ankiety przeprowadzane są wśród uczniów w określonych odstępach czasu. W drugim semestrze roku szkolnego 2017/2018 planuje się przeprowadzenie ankiety dot. wiedzy uczniów na temat środków uzależniających.

WNIOSEK

Należy podjąć niezbędne działania o charakterze profilaktycznym, które pomogą uświadomić lokalnej społeczności, jakie konsekwencje pociąga za sobą używanie środków psychoaktywnych przez młodzież i dorosłych.

Pozwoli to na przeciwdziałanie narastaniu problemów uzależnień i pomoże osobom uzależnionym rozwiązywać pojawiające się problemy.

IV. ZADANIA WŁASNE GMINY ZWIĄZANE Z PRZECIWDZIAŁANIEM NARKOMANII

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- współpracę z Poradnią Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnień w Zawierciu w zakresie zwiększenia pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków w celu zmotywowania do podjęcia leczenia odwykowego,
- finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin – informowanie o możliwościach leczenia,
- upowszechnianie materiałów informacyjnych dot. profilaktyki narkotykowej,
- stała współpraca z Policją, MOPS, Strażą Miejską, Sądem Rejonowym – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Kuratorami Rodzinnymi, pedagogami szkolnymi, szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- rozszerzenie zakresu działania punktu konsultacyjnego o problematykę profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii (pomoc prawna i informacyjna),
- współpraca z Punktem Konsultacyjnym ds. Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych w Zawierciu,
- wsparcie psychologiczne dla członków rodziny,
- edukacja publiczna (przewodniki, ulotki, poradniki, broszury),
- organizowanie spędzania wolnego czasu dla osób współuzależnionych poprzez udział w festynach, imprezach kulturalno-oświatowych,
- poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych w szkołach prowadzonych przez Gminę,
- motywowanie do leczenia odwykowego osób uzależnionych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu problematyki profilaktyki uzależnień,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej na terenie szkół,
- edukacja rodziców w dziedzinie profilaktyki uzależnień,
- organizowanie w szkołach podstawowych i gimnazjum szkolnego dnia profilaktyki,
- organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców,
- promocja zdrowego stylu życia.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji: programów profilaktyczno – edukacyjno – informacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, programów dla osób uzależnionych, programów szkoleniowych,
- współpraca w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- współpraca z instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w mieście w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- nawiązanie szerszej współpracy ze służbą zdrowia – pomoc merytoryczna dla lekarzy rodzinnych oraz dostarczanie materiałów na temat istoty uzależnienia od narkotyków.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

-udzielanie pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

V. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania informacji n.t. wdrażanego projektu w ujęciu finansowym i rzeczowym. Natomiast **ewaluacja** Programu to ocena jego rezultatów oddziaływania na potrzeby, które mamy zaspakajać.

Stałe monitorowanie problemu i sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z narkotykami dostarcza podstaw do planowania działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności, a także modyfikacji Programu.

Monitorowanie stanu problemów związanych z narkomanią na terenie naszej Gminy we współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, których zadania są zbieżne z celami niniejszego Programu odbywać się będzie poprzez:

- stworzenie sieci wymiany informacji,
- zbieranie danych statystycznych,
- prowadzenie badań ankietowych,
- analizę uzyskanych danych,
- opracowywanie wniosków i priorytetów do dalszego działania.

W procesie monitoringu i ewaluacji zaangażowane będą:

- Rada Miasta,
- Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Opieki Społecznej,
- Burmistrz Miasta,
- Zespół koordynujący Program.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

- Burmistrz Miasta Poręba,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoły na terenie Gminy Poręba,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Porębie,
- Miejski Ośrodek Kultury w Porębie,
- Świetlica Środowiskowa w Porębie,
- SP ZOZ w Porębie,

- Punkt Profilaktyczno – Konsultacyjny ds. Narkomanii w Zawierciu,
- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Zawierciu,
- Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu,
- Sąd Rejonowy w Zawierciu.

VII. ODBIORCY PROGRAMU

- Dzieci i młodzież szkół podstawowych, gimnazjum i szkół ponad gimnazjalnych, rodzice;
- Przedstawiciele instytucji (nauczyciele, psychologzy, pracownicy ośrodka pomocy społecznej, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni);
- Przedstawiciele władz lokalnych;
- Społeczność lokalna.

VIII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki finansowe pochodzić będą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczone zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jedynie na realizację Programu. Dzięki aktywności i zaangażowaniu przedstawicieli różnych instytucji z terenu miasta, jak np. nauczycieli, pedagogów szkolnych, część zadań będzie realizowana nieodpłatnie.

Wiele spośród przedsięwzięć wymienionych w GPPN spójnych jest z przedsięwzięciami realizowanymi w ramach GPRPA. Z faktu tego wynika, że większość projektów zaplanowanych w ramach GPPN pozwoli na ograniczenie zjawiska uzależnień nie tylko od narkotyków, ale także od alkoholu.

UZASADNIENIE

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Burmistrz Miasta w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii opracowuje Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, który uchwała rada gminy.